

LAUSUNTO

31.03.2008

Valtiovarainministeriö
PI 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntöne 12.2.2008/VM063:00/2007

FINANSSIVALVONTATYÖRYHMÄN MUISTIO "RAHOITUSTARKASTUKSEN JA VAKUUTUSVALVONTAVIRASTON YHDISTÄMINEN FINANSSIVALVONNAKSI"

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Työeläkevakuuttajat TELA ry:n lausuntoa otsikossa mainitusta muistiosta. Siinä ehdotetaan perustettavaksi uusi rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomainen, Finanssivalvonta, korvaamaan nykyiset Rahoitustarkastus ja Vakuutusvalvontavirasto.

TELAlla ei sinällään ole huomauttamista valvontaviranomaisten yhdistämiselle. Rahoitusmarkkinat ovat muuttuneet voimakkaasti mm. kansainvälisen kehityksen myötä. Valvontojen yhdistäminen on pitkälle seurausta tästä kehityksestä. Uuden valvontaviranomaisen sijoittaminen Suomen Pankin yhteyteen on TELAn mielestä onnistunut, riidaton ratkaisu.

Työeläkealan erityinen asema

TELA haluaa korostaa sitä, että työeläkkeet ovat merkittävä osa suomalaisten lakisääteistä sosiaaliturvaa. Työeläkemaksujen periminen ja sijoittaminen, samoin kuin eläkkeiden maksaminen perustuvat lakeihin ja muihin määräyksiin, ja ovat jo lähtökohtaisesti tarkasti säädeltyjä. Työeläkevakuutusten valvonnan perimmäisen tarkoituksen tulee jatkossakin olla vakuutettujen edun turvaamisessa.

Työryhmä esittää, että Finanssivalvonnan kustannukset katettaisiin pääosin nykyistä lakia vastaavasti toimenpidemaksuilla ja erityisillä valvottavilta ja muilta finanssimarkkinoilla toimivilta perittävillä veroluontoisilla valvontamaksuilla. Nämä maksut olisivat keskimäärin yhteensä 90 prosenttia valvonnan kustannuksista. Julkinen valta vastaisi lopuista kustannuksista. Valvontamaksuista säädettäisiin laissa ja niiden määräytymisperusteita yhdenmukaistettaisiin. TELA haluaa korostaa, että työeläkeala puhtaasti kotimaisena toimijana ei halua ottaa kantaakseen lähinnä pankkien kansainvälistymisestä johtuvaa maksuvajetta. Nyt tehdyn ehdotuksen mukaan työeläkeyhtiöiden maksuosuus näyttäisi kasvavan jopa yli neljänneksen.

Työeläkevakuutuksen kasvavan merkityksen vuoksi TELA kiinnittää huomiota siihen, että yhdistettyä valvontavirastoa perustettaessa tämän sektorin valvonnan tarpeisiin tulee varata sen osuutta vastaavat riittävät resurssit.

Työryhmän ehdotuksen mukaan finanssivalvontaa koskevien asioiden käsittely valtioneuvostossa kuuluisi valtiovarainministeriölle. Työeläkelainsäädännön valmistelu ja esittely säilyisi kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriöllä, mitä TELA pitää erittäin tärkeänä.

Vakuutusvalvontaviraston tehtävistä poiketen Finanssivalvonta ei kahden vuoden siirtymäajan jälkeen valvoisi liikennevahinkolautakuntaa eikä potilasvahinkolautakuntaa eikä Finanssivalvonnalla siirtymäajan jälkeen olisi niiden eikä tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan eikä työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan hallintoon liittyviä tehtäviä. Hallituksen esityksen muotoon laaditun esityksen perusteluissa todetaan, että sosiaaliturvan täytännönpäntöön ja hallintoon liittyvät tehtävät eivät luonteesta kuulu Finanssivalvonnalle. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan hallintoon liittyvät tehtävät siirtyisivät vuodesta 2011 alkaen sosiaali- ja terveysministeriölle. TELAlla ei ole tähän huomauttamista.

Työeläkelaitosten valvontatehtävät siirtyisivät Finanssivalvonnalle siinä laajuudessa kuin Vakuutusvalvontavirasto niitä nykyisin hoitaa. Finanssivalvonta valvoisi työeläkelaitosten tasetta, vastuuvelkaa sekä riskien hallintaa. TELAn mielestä työryhmän esitys on tältä osin selkeä.

Kuntien eläkevakuutuksen asema

Kuntien eläkevakuutus on merkittävä TELAn jäsenyhteisö. Sen vuoksi TELA haluaa lausunnossaan ottaa kantaa eräisiin Kuntien eläkevakuutusta koskeviin esityksiin.

Kuntien eläkevakuutus on nyt valtiovarainministeriön valvonnan alainen. Sen rahoitustoiminnan suunnittelua ja sijoitustoimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Valvonnasta säädetään kunnallisen eläkelain 137 §:ssä. Nyt Vakuutusvalvontaviraston hoitamat Kuntien eläkevakuutusta koskevat tehtävät siirtyisivät Finanssivalvonnalle.

Työryhmä esittää muutoksia kunnalliseen eläkelakiin niin, että siihen lisättäisiin määräys Kuntien eläkevakuutuksen yleisen ohjauksen siirtämisestä valtiovarainministeriölle. Tällä haetaan ilmeisesti yhdenmukaisuutta Valtion Eläkerahastoa koskevien säädösten kanssa. Tämä ei TELAn mielestä ole perusteltua.

Valtion Eläkerahasto on osa valtiontaloutta, vaikka sijaitseekin valtion talousarvion ulkopuolella. Kuntien eläkevakuutus on itsenäinen, lakiin perustuva eläkelaitos, jonka tehtävänä on huolehtia kuntien ja kuntayhtymien henkilöstön ansioeläketurvasta. Kuntien eläkevakuutuksen hallinto on rinnasteinen kuntien ja kuntayhtymien hallinnolle toimien itsehallintoperiaatteella ja virkavastuulla. Kunnallisen eläkejärjestelmän työnantajien eläkemuksusta päättää Kuntien eläkevakuutuksen valtuuskunta ja varojen sijoittamisesta laitoksen hallitus.

Kuntien eläkevakuutus ei ole valtiovarainministeriön alainen eikä sen itsehallintoperiaatteeseen mitenkään sovellu valtiovarainministeriön yleinen ohjaus. TELAn mielestä jatkovalmistelussa tulee luopua Kuntien eläkevakuutuksen todellista asemaa näin radikaalisti muuttavista suunnitelmista.

Eläketurvakeskuksen valvonta

Vaikka Eläketurvakeskus ei maksakaan eläkkeitä tai muita etuuksia, on sillä merkittävä rooli eläkelaitosten rahavirtoihin. Eläkelaitokset myös vastaavat Eläketurvakeskuksen kustannuksista. Jotta valvontaan ei jäisi aukkoa ja eläkelaitosten valvonnan kokonaisuus säilyisi olisi perusteltua sisällyttää myös Eläketurvakeskuksen taloudellinen valvonta uuden Finanssivalvonnan tehtäviin. Hallituksen esitysluonnoksen liitteenä oleva Eläketurvakeskuksesta annetun lain muutos on TELAn mielestä näin ollen perusteltu.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA

Esa Swanljung
toimitusjohtaja